

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamuda işe alımlarda 35 yaş sınırı kaynaklı yaşanan sorunların tespit edilmesi, ortaya çıkan mağduriyetlerin çözümü hususunda gerekli çalışmaların başlatılması, konunun tüm taraflarıyla detaylı görüşmelerin sağlanarak gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'nci ve İçtüzüğüümüzün 104'ncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu açılması hususunu saygılarımla arz ederim. 24.12.2024

Av. Uğur BAYRAKTUTAN

Artvin Milletvekili

Kamuya personel alımlarında uygulanan 35 yaş sınırı kamuda çalışmak isteyenleri mağdur ederek kariyerlerinin önüne büyük bir engel koymaktadır. Farklı alan ve meslek gruplarında bu sınır kalkmış olsa da; bazı alanlar için bu şartın halen devam ediyor olması istihdam noktasında büyük mağduriyetler ortaya çıkarmaktadır.

Ülkemizin ve özellikle genç yaştaki vatandaşlarımızın en büyük sorunu işsizlikken, kamu personeli istihdam edilmesine ilişkin 35 yaş sınırı konulması, işsiz vatandaşlarımızın önündeki en büyük engeldir.

Kamuda KPSS B grubu kadrolarda açıktan alımlarda 17 Bakanlığın 15'inde 35 yaş sınırı uygulanmaktadır. 2 Bakanlık ve ÖSYM'nin Merkezi alımlarında KPSS B grubu kadrolarda yaş şartı yoktur. Özetle B grubu kadroların yüzde 80'inde 35 yaş sınırı aranmaktadır. KPSS A grubu için yasa gereğince belirlenmiş olan üst yaş sınırı 35, alt yaş sınırı ise 18 olarak karşımıza çıkmaktadır. Devlet memurluğuna kadrolu ve/veya sözleşmeli olarak girmek isteyecek adaylar, akademik çevreler ve hukuk çevreleri tarafından 35 yaş sınırının kaldırılmasını talep etmektedir.

Geçmiş yıllarda hayata geçirilen uygulamalarla ilgili kanunlarda (657 sayılı kanun, 1700 sayılı kanun ve 2802 sayılı kanun) kamuda kariyer mesleklere ve A grubu kadrolara girişte 30 üst yaş şartı getirilmiştir. 2011 yılında yapılan kanuni düzenleme ile üst yaş şartı 35 yaşa yükseltilmiştir.

İlgili düzenlemeler; ülkemizde 20 yıl çalışma çağında bulunan kişilerin emekli olma hakkına sahip olduğu dönemlerde getirilmiştir. Bu dönemlerde 42-43 yaşlarında kolaylıkla emekli olunabildiği bilinmektedir.

35 yaş şartı sadece kamuda kariyer meslek ve A grubu kadrolarda değil kamu ve özel sektördeki mesleklerin büyük bölümündeki iş ilanlarında aranan bir kriterdir. Hakim ve Savcı Yardımcılığı, Kaymakamlık, Müfettişlik, Uzmanlık, Denetçilik, İcra Müdür Yardımcılığı, Araştırma Görevlisi, açıktan 4/b sözleşmeli alımların büyük çoğunluğunda, İşkur'un daimi ve geçicici kamu ilanların büyük kısmında 35 yaş şartı uygulanmaktadır. Bu durum 35 yaş üstü kişilerin çalışma hayatından dışlanmasına neden olmaktadır. İşini kaybeden 35 yaş üstü kişiler bir daha iş bulamamakta, mevcut işinden memnun olmayan 35 yaş üstü kişiler ise yenisini bulamayacağı için memnun olmadığı işini mecbur kalıp gönülsüz bir şekilde yapmaktadır. Bu durum insanların erken yaşta emekli olmak istemesine neden olmaktadır. 35 yaşından sonra çalışma hayatından dışlanan kişiler 40'lı yaşlarında emekli olmak istemektedirler.

Kamunun taşra birimlerinde görev alan A grubu kadro olarak adlandırılan Gelir Uzman yardımcılığı alımlarında son yıllarda ilan edilen kadrolar dolmamakta; Gelir İdaresi Başkanlığı ihtiyaç duyduğu personel sayısına ulaşamamaktadır. Örneğin, 2022 yılından başlayan ve en sonuncusu 30 Haziran 2024'te yapılan son dört Gelir Uzman Yardımcılığı ilanında kurumun ilan ettiği kadroya arzu ettiği kişinin başvurusunu sağlayamamıştır. Son yapılan alımda kurumun ilan ettiği kadronun yalnızca %20'si sınavı geçebilmiş, kurumun ilan ettiği kadronun %80'i boş kalmıştır. İlgili ilanlarda 35 yaş şartı dışında diğer tüm şartları sağlayan binlerce kişi başvuru yapabilmiş olsalardı gerekli sayıda alım yapılabilmiş olacağı ortadadır.

Diğer ülkelerde uygulanan mevzuatlar incelendiğinde; özellikle gelişmiş ülkelerde Memur alım ilanlarında görevin niteliklerinden başka bir ayırım yapılmadığı görülmektedir. Özellikle Hakimlik, Uzmanlık, Müfettişlik gibi meslek alımlarında, üst yaş şartı görevin niteliklerinden olmadığından, yaş sınırı gözetilmediği ortaya konmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarına personel alımında, yazılı sınavlarda geçerli puan almanın yanı sıra gerçekleştiren mülakatlarda başarılı olma şartı aranması nedeniyle ortaya çıkan mağduriyetler çeşitli dönemlerde ülke genelinde gündem olmaya devam etmektedir.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün çalışma hayatını 16-65 yaş arası olarak belirlemişken hatta 65 olan çalışma hayatının daha üst yaş seviyelere çekilmesi tüm dünyada tartışılıyorken, bizim ülkemizde 30'lu 40'lı yaşlarında olan kişilerin iş hayatından dışlanması kabul edilebilir bir durum değildir.

Ülkemizde iş ilanlarında 30-35 yaş sınırının aranmasının yanı sıra, 65 yaşından önce emekli olunamaması; çalışmak için yaşlı, emekli olmak için genç bir kesimi ortaya çıkarmıştır. Bu sorunun ortadan kaldırılması için gerekli düzenlemelerin ivedilikle hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Kamuda ilgili mesleklere girişte istenen 35 üst yaş şartının kaldırılmasının devletimize ekstra bir maliyeti ve külfeti olmayacaktır. Kamuda ilgili meslek kollarında 35 yaş sınırının kaldırılmasının emeklilik açısından da bir sakıncası olmadığı ortadadır. Öğretmenlik mesleğinde 2016 yılına kadar mesleğe girişte 40 yaş şartı aranmaktayken, 2017 yılından itibaren öğretmenlik mesleğine girişte üst yaş şartı tamamıyla kaldırılmıştır. 47-48 yaşlarında olup öğretmen atamalarının yapıldığı örnekler mevcuttur. Noterlik mesleğinde de benzer şekilde yaş şartı aranmamaktadır.

Yukarıda belirtilen hususlar ışığında; kamu alımlarında 35 yaş sınırı nedeniyle dile getirilen mağduriyetlerin tespit edilmesi ve ortaya konulan talep ve beklentiler ışığında mağduriyetlerin giderilmesi adına gerekli düzenlemelerin ivedilikle hayata geçirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 nci ve içtüzüğümüzün 104 ncü ve 105 nci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını saygılarımla arz ederim.

İlhami Öcalan Başkan
Tehriretçi m

Hüseyin Adıgüzel
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
1923
GRUP BAŞKANLIĞI

1130 Sayılı

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Fethi ACIKEL	İstanbul	FETHİ ACIKEL
Ali KARADABA	USAÜ	Ali Karadaba
Ergin ALTAY	İstanbul	E. Altay
Ali Özkun	K. Maras	Ali Özkun
Vecdi Gündoğdu	Kırklareli	Vecdi Gündoğdu
GÜRSEL EROL	Elazığ	Gürsel Erol
A. Tuncay ÜZÜCAN	İzmir	A. Tuncay Üzücan
Seyit Torun	Ordu Mu	Seyit Torun
Mahmut Tanel	Sakarya Mu	Mahmut Tanel
Mahir POLAT	İzmir	Mahir Polat
Ömer Fethi Görec	Niğde Mu.	Ömer Fethi Görec
M. Salih Uzun	İzmir Mu.	M. Salih Uzun
Süleyman BİLİBİLİ	Aydın Mu.	Süleyman Bilibilili
Ceddet AKAY	Karabük Mu.	Ceddet Akay
Senar DİNGER	Ankara Mu.	Senar Dinger
Orhan Sarıbal	Bursa	Orhan Sarıbal
Ulke Gökçer	Elazığ	Ulke Gökçer
Harun Özgür YILDIZ	Kocaeli	Harun Özgür Yıldız

